EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 4. 6. 2025
COM(2025) 226 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Fínska

{SWD(2025) 226 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

k hospodárskej, sociálnej, štrukturálnej a rozpočtovej politike a politike zamestnanosti Fínska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97[1], a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

Všeobecné úvahy

(1) V nariadení (EÚ) 2024/1263, ktoré nadobudlo účinnosť 30. apríla 2024, sa uvádzajú ciele správy hospodárskych záležitostí s cieľom podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií, ako aj predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. V nariadení sa stanovuje, že Rada a Komisia vykonávajú mnohostranný dohľad v kontexte európskeho semestra v súlade s cieľmi a požiadavkami stanovenými v ZFEÚ. Európsky semester zahŕňa predovšetkým formulovanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny a dohľad nad ich vykonávaním. V nariadení sa podporuje aj zodpovednosť členských štátov za fiškálnu politiku a zdôrazňuje sa v ňom strednodobý horizont spolu s účinnejším a koherentnejším presadzovaním. Každý členský štát musí Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahujúci jeho fiškálne, reformné a investičné záväzky na obdobie štyroch alebo piatich rokov v závislosti od dĺžky vnútroštátneho legislatívneho obdobia. Trajektória vývoja čistých výdavkov[2] v týchto plánoch musí byť v súlade s požiadavkami nariadenia vrátane

[1] Ú. v. EÚ L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/OJ.

[2] Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na

požiadaviek na to, aby do konca obdobia úprav verejný dlh dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend, alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP), a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa udržiaval pod touto referenčnou hodnotou. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení, môže sa obdobie úprav predĺžiť najviac o tri roky.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241[3], ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „RRF“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. RRF poskytuje členským štátom finančnú podporu na realizáciu reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. RRF pomáha v súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a zároveň presadzovať udržateľné reformy a investície, najmä s cieľom podporovať zelenú a digitálnu transformáciu a posilňovať odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(3) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435[4] (ďalej len „nariadenie REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomáha to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom sa zároveň zvyšuje miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť. Fínsko pridalo do svojho národného plánu obnovy a odolnosti novú kapitolu REPowerEU s cieľom financovať kľúčové reformy a investície, ktoré pomôžu dosiahnuť ciele plánu REPowerEU.

(4) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Fínsko predložilo Komisii 27. mája 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 uvedeného nariadenia posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V. Rada 29. októbra 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Fínska[5], ktoré bolo zmenené 8. decembra 2023 na základe článku 18 ods. 2 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu, ako aj s cieľom zahrnúť kapitolu REPowerEU[6]. Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisiou v súlade s článkom 24 ods. 5, v ktorom sa uvádza, že Fínsko uspokojivo dosiahlo príslušné míľniky a ciele

---

spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa. eu/eli/reg/2023/435/oj).

[5] Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Fínska (12524/2021).

[6] Vykonávacie rozhodnutie Rady z 8. decembra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 29. októbra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Fínska (15836/2023).

stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom dosiahnutí míľnikov a cieľov, vyžaduje sa, aby v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté pri rovnakej reforme alebo investíciách, nedošlo k zvratu.

(5) Rada 21. januára 2025 na základe odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska[7]. Plán bol predložený v súlade s článkom 11 a článkom 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263, vzťahuje sa na obdobie 2025 až 2028 a predstavuje fiškálnu úpravu rozloženú na obdobie siedmich rokov.

(6) Komisia 26. novembra 2024 prijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Fínska na rok 2025. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania na rok 2025, v ktorej neurčila Fínsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné hĺbkové preskúmanie. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2025, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny[8] 13. mája 2025 a spoločnú správu o zamestnanosti 10. marca 2025.

(7) Komisia uverejnila 29. januára 2025 Kompas konkurencieschopnosti – strategický rámec, ktorého cieľom je posilniť globálnu konkurencieschopnosť EÚ v nasledujúcich piatich rokoch. Identifikujú sa v ňom tri transformačné požiadavky udržateľného hospodárskeho rastu: i) inovácie; ii) dekarbonizácia a konkurencieschopnosť a iii) bezpečnosť. V záujme preklenutia inovačnej priepasti sa EÚ zameriava na podporu priemyselných inovácií, podporu rastu startupov prostredníctvom iniciatív, ako je stratégia EÚ pre startupy a scaleupy, a na podporu prijímania pokročilých technológií, ako je umelá inteligencia a kvantová výpočtová technika. Komisia v snahe o ekologickejšie hospodárstvo načrtla komplexný Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu a Dohodu o čistom priemysle, ktorými sa zabezpečí, aby prechod na čistú energiu zostal nákladovo efektívny a priaznivý pre konkurencieschopnosť, najmä pre energeticky náročné odvetvia, a aby predstavoval hnaciu silu rastu. V záujme znižovania nadmernej závislosti a zvyšovania bezpečnosti je Únia odhodlaná posilniť globálne obchodné partnerstvá, diverzifikovať dodávateľské reťazce a zabezpečiť prístup ku kritickým surovinám a čistým zdrojom energie. Tieto priority sú podporené horizontálnymi faktormi, konkrétne zjednodušovaním právnych predpisov, prehlbovaním jednotného trhu, financovaním konkurencieschopnosti a európskou úniou úspor a investícií, podporou zručností a kvalitných pracovných miest a lepšou koordináciou politík EÚ. Kompas pre konkurencieschopnosť je zosúladený s európskym semestrom, čím sa zabezpečuje, aby hospodárske politiky členských štátov boli konzistentné so strategickými cieľmi Komisie, čím sa vytvára jednotný prístup k správe hospodárskych záležitostí, ktorý podporuje udržateľný rast, inovácie a odolnosť v celej Únii.

(8) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2025 naďalej vyvíja súbežne s vykonávaním RRF. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci

[7] Odporúčanie Rady z 21. januára 2025, ktorým sa schvaľuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska (Ú. v. EÚ C/2025/656, 10.2.2025).

[8] Odporúčanie Rady z 13. mája 2025 týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

európskeho semestra je naďalej nevyhnutné, aby sa plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Tieto odporúčania pre jednotlivé krajiny sú naďalej rovnako relevantné pre posúdenie zmenených plánov obnovy a odolnosti v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(9) Odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2025 sa vzťahujú na kľúčové výzvy v oblasti hospodárskej politiky, ktoré sa dostatočne neriešia opatreniami zahrnutými v plánoch obnovy a odolnosti, pričom sa zohľadňujú príslušné výzvy identifikované v odporúčaniach na roky 2019 – 2024.

(10) Komisia 4. júna 2025 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Fínska na rok 2025. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Fínsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Fínska. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali najnaliehavejšie výzvy, ktorým Fínsko čelí. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Fínska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

Posúdenie výročnej správy o pokroku

(11) Rada 21. januára 2025 odporučila Fínsku tieto maximálne miery rastu čistých výdavkov: 1,6 % v roku 2025, 1,9 % v roku 2026, 2,6 % v roku 2027 a 2,6 % v roku 2028, čo zodpovedá maximálnym kumulatívnym mieram rastu vypočítaným s odkazom na rok 2023, a to 5,3 % v roku 2025, 7,4 % v roku 2026, 10,1 % v roku 2027 a 13,0 % v roku 2028. Fínsko predložilo 30. apríla 2025 svoju výročnú správu o pokroku[9] týkajúcu sa dodržiavania odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov, vykonávania súboru reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, a vykonávania reforiem a investícií v reakcii na hlavné výzvy identifikované v odporúčaniach pre Fínsko v rámci európskeho semestra. Vo výročnej správe o pokroku sa zohľadňujú aj polročné správy Fínska o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti v súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(12) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky predstavujú pre Európsku úniu existenčnú výzvu. Komisia odporučila koordinovane aktivovať národnú únikovú doložku Paktu stability a rastu s cieľom podporiť úsilie EÚ o dosiahnutie rýchleho a výrazného zvýšenia výdavkov na obranu a tento návrh uvítala Európska rada 6. marca 2025. V nadväznosti na žiadosť Fínska z 30. apríla 2025 Rada [dátum] na základe odporúčania Komisie prijala odporúčanie, ktorým sa Fínsku povoľuje odchýliť sa od odporúčaných maximálnych mier rastu čistých výdavkov a prekročiť ich[10].

---

[9] Výročné správy o pokroku 2025 sú k dispozícii na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

[10] Odporúčanie Rady, ktorým sa Fínsku umožňuje odchýliť sa od odporúčanej trajektórie vývoja čistých výdavkov a prekročiť ju (aktivácia národnej únikovej doložky), [Doplňte: Ú. v. EÚ C/2025/xxx, x.x.2025].

(13) Na základe údajov, ktoré overil Eurostat[11], sa deficit verejných financií Fínska zvýšil z 3,0 % HDP v roku 2023 na 4,4 % HDP v roku 2024, zatiaľ čo verejný dlh vzrástol zo 77,5 % HDP na konci roka 2023 na 82,1 % HDP na konci roka 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá miere rastu čistých výdavkov na úrovni 3,1 % v roku 2024. Fínsko vo výročnej správe o pokroku odhaduje rast čistých výdavkov v roku 2024 na 3,2 %. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky[12], ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, v roku 2024 expanzívne, a to na úrovni 0,6 % HDP. Komisia 4. júna 2025 prijala správu podľa článku 126 ods. 3 ZFEÚ[13]. V uvedenej správe sa posudzuje rozpočtová situácia Fínska v nadväznosti na to, že deficit verejných financií krajiny v roku 2024 presiahol referenčnú hodnotu 3 % HDP. V správe sa konštatuje, že vzhľadom na toto posúdenie, a po zohľadnení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru, ako sa stanovuje v článku 126 ods. 4 ZFEÚ, Komisia v tejto fáze neplánuje navrhnúť v júni, aby sa začal postup pri nadmernom deficite.

(14) Podľa výročnej správy o pokroku sa v makroekonomickom scenári, z ktorého vychádzajú rozpočtové prognózy Fínska, očakáva rast reálneho HDP na úrovni 1,3 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia podľa HICP by mala dosiahnuť 1,9 % v roku 2025. V prognóze Komisie z jari 2025 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 1,0 % v roku 2025 a o 1,3 % v roku 2026, zatiaľ čo inflácia podľa HICP má byť na úrovni 1,7 % v roku 2025 a 1,5 % v roku 2026.

(15) Vo výročnej správe o pokroku sa očakáva, že deficit verejných financií sa v roku 2025 zníži na 3,8 % HDP, zatiaľ čo pomer verejného dlhu k HDP sa na konci roka 2025 zvýši na 85,3 %. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 1,6 % v roku 2025. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá deficit verejných financií v roku 2025 vo výške 3,7 % HDP. Zníženie deficitu v roku 2025 odráža najmä zlepšenie hospodárskych podmienok a vplyv konsolidačných opatrení, ktoré vláda zaviedla v rokoch 2023 a 2024. Podľa výpočtov Komisie tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 1,3 % v roku 2025. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2025 reštriktívne, a to na úrovni 0,6 % HDP. Pomer verejného dlhu k HDP sa má do konca roka 2025 zvýšiť na 85,6 %.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa očakáva, že z nenávratnej podpory („grantov“) z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa v roku 2025 budú financovať výdavky verejnej správy vo výške 0,2 % HDP v porovnaní s 0,1 % HDP v roku 2024. Výdavky financované z nenávratnej podpory v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti umožňujú realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií a verejný dlh Fínska.

---

11 Eurostat – Euro ukazovatele, 22. 4. 2025.

12 Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

13 Správa Komisie vypracovaná v súlade s článkom 126 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, 4. 6. 2025 [COM(2025) 615 final].

(17) Výdavky verejnej správy na obranu vo Fínsku boli vo výške 1,2 % HDP v roku 2021, 1,2 % HDP v roku 2022 a 1,4 % HDP v roku 2023[14]. Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že výdavky na obranu dosiahnu v roku 2024 výšku 1,5 % HDP a v roku 2025 výšku 2,1 % HDP. To zodpovedá zvýšeniu o 0,9 percentuálneho bodu HDP v porovnaní s rokom 2021. Obdobie aktivácie národnej únikovej doložky (v rokoch 2025 až 2028) umožňuje Fínsku zmeniť priority verejných výdavkov alebo zvýšiť verejné príjmy tak, aby trvalo vyššie výdavky na obranu neohrozili fiškálnu udržateľnosť v strednodobom horizonte.

(18) Podľa prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že čisté výdavky vo Fínsku vzrastú v roku 2025 o 1,3 % a v rokoch 2024 a 2025 kumulatívne o 4,4 %. Na základe prognózy Komisie z jari 2025 sa predpokladá, že rast čistých výdavkov Fínska bude v roku 2025 nižší než odporúčaná maximálna miera rastu, a to ročne a aj pri posudzovaní spoločne za roky 2024 a 2025.

(19) Výročná správa o pokroku nezahŕňa rozpočtové projekcie na obdobie po roku 2025. Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2025 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2026 na úrovni 3,4 % HDP. Zníženie deficitu v roku 2026 odráža najmä nárast príjmov vďaka silnejšiemu hospodárskemu rastu (ktorý by však mal byť čiastočne kompenzovaný plánovaným znížením daní) a klesajúce primárne výdavky. Tento vývoj zodpovedá rastu čistých výdavkov na úrovni 1,5 % v roku 2026. Podľa odhadov Komisie sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky, ktoré zahŕňajú výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov aj z prostriedkov EÚ, budú v roku 2026 reštriktívne, a to na úrovni 0,5 % HDP. Komisia predpokladá, že pomer verejného dlhu k HDP sa do konca roka 2026 zvýši na 87,5 %.

(20) V odporúčaní, ktorým sa schvaľuje strednodobý plán Fínska, sa uvádza súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, spolu s časovým harmonogramom ich vykonávania. Zahŕňajú existujúce a posilnené opatrenia z plánu obnovy a odolnosti, ako je zavedenie severského modelu služieb zamestnanosti, investície do energetickej infraštruktúry a zavedenie digitálnych inovácií v sociálnej a zdravotnej starostlivosti, ako aj ďalšie reformy a investície, ako je reforma zavádzajúca model všeobecného sociálneho zabezpečenia a reforma sociálnej pomoci, ktoré súvisia so zelenou transformáciou, s inováciami, trhom práce a so zdravotnou a sociálnou starostlivosťou. Vzhľadom na informácie, ktoré Fínsko poskytlo vo svojej výročnej správe o pokroku, Komisia konštatuje, že všetky reformy a investície, ktoré tvoria základ pre predĺženie a ktoré mali byť dokončené do 30. apríla 2025, boli vykonané.

Kľúčové výzvy v príslušných oblastiach politiky

(21) Fínsko v poslednom desaťročí nepretržite zaznamenávalo deficity verejných financií a verejný dlh ako percento HDP má stúpajúci trend. V rokoch 2023 a 2024 vláda prijala balík fiškálnej konsolidácie v hodnote 9 miliárd EUR (približne 3 % HDP), ktorého cieľom je nasmerovať verejné financie na udržateľnú trajektóriu. V roku 2024 však, čiastočne v dôsledku nepriaznivých makroekonomických podmienok, dosiahol deficit verejných financií 4,4 % HDP, čo predstavuje nárast z 3,0 % v roku 2023, zatiaľ čo verejný dlh dosiahol 82 %, čo predstavuje nárast zo 77,5 % v roku 2023. Preto môžu byť potrebné ďalšie opatrenia na zlepšenie efektívnosti verejných výdavkov s cieľom znovu získať fiškálny priestor. Je to zvlášť potrebné na to, aby sa

[14] Eurostat, štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (COFOG).

ponechal dostatočný priestor pre nevyhnutné verejné investície a aby sa riešili potreby starnúcej spoločnosti bez oslabenia verejných financií. Vláda vykonala posledné komplexné preskúmanie výdavkov v roku 2023 a začala každoročné preskúmania výdavkov na podporu rozpočtového procesu. Fínsko má komplexný, ale zložitý systém sociálneho zabezpečenia, ktorý obsahuje určité pasce neaktivity na pracovnom trhu, čo zaťažuje verejné financie. Systém sa reformuje a od roku 2023 sa v ňom zaviedlo niekoľko zmien, pričom v roku 2025 sa majú Parlamentu predložiť dva zásadné balíky. Zmeny v sociálnej pomoci posilnia povinnosti príjemcov a jej úlohu ako pomoci poslednej inštancie. V rámci prvého kroku k všeobecnej dávke sociálneho zabezpečenia sa zjednodušuje ochrana minimálneho príjmu spojením existujúcich dávok v nezamestnanosti do rámca jednotnej žiadosti. Zvýšenie účinnosti systému sociálnych dávok a poskytnutie lepšej motivácie pracovať by podporilo fiškálnu udržateľnosť systému sociálneho zabezpečenia. Okrem toho sa očakáva, že reformy budú riešiť potreby zraniteľných skupín vrátane tých, ktoré majú obmedzený prístup na trh práce.

(22) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú realizovať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné dokončiť účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Fínska využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(23) Vo Fínsku sa urýchlilo vykonávanie programov politiky súdržnosti, ktoré zahŕňajú podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Fondu na spravodlivú transformáciu (FST) a Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+). Je dôležité pokračovať v úsilí o zabezpečenie rýchleho vykonávania týchto programov a zároveň maximalizovať ich vplyv v praxi. Fínsko už v rámci svojich programov politiky súdržnosti prijíma opatrenia na podporu konkurencieschopnosti a rastu. Fínsko zároveň naďalej čelí výzvam vrátane potreby podporovať konkurencieschopnosť, hospodársku a sociálnu odolnosť v oblastiach, ako je nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, štrukturálna nezamestnanosť a poskytovanie sociálnych a zdravotníckych služieb, s osobitným zameraním na jeho východné pohraničné regióny. V súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2021/1060 je Fínsko povinné – v rámci strednodobého preskúmania fondov politiky súdržnosti – preskúmať svoj program a zohľadniť pritom okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre Fínsko na rok 2024. Návrhmi Komisie prijatými 1. apríla 2025[15] sa predlžuje lehota na predloženie posúdenia výsledku strednodobého preskúmania pre každý program na obdobie po 31. marci 2025. Uvedený návrh zároveň poskytuje flexibilitu s cieľom pomôcť urýchliť vykonávanie programov a zvýšiť stimuly pre členské štáty, aby pridelili zdroje politiky súdržnosti na päť strategických prioritných oblastí Únie,

[15] Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania – COM(2025) 123 final.

konkrétne na konkurencieschopnosť v oblasti strategických technológií, obrany, bývania, odolnosti vodných zdrojov a energetickej transformácie.

(24) Platforma strategických technológií pre Európu (STEP) predstavuje príležitosť investovať do kľúčovej strategickej priority EÚ posilnením konkurencieschopnosti EÚ. STEP poskytuje finančné prostriedky prostredníctvom 11 existujúcich fondov EÚ. Členské štáty môžu prispieť aj do Programu InvestEU, ktorým sa podporujú investície do prioritných oblastí. Fínsko by mohlo využiť tieto iniciatívy na podporu vývoja alebo výroby kritických technológií vrátane čistých technológií efektívne využívajúcich zdroje.

(25) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti a s využitím iných finančných prostriedkov EÚ, čelí Fínsko niekoľkým ďalším výzvam súvisiacim s komercializáciou inovácií, dekarbonizáciou, so zamestnanosťou a zručnosťami, ako aj v súvislosti s vykonávaním reformy sociálnych a zdravotníckych služieb.

(26) Fínsko patrí medzi popredné krajiny EÚ v oblasti inovácií s vysokým podielom podnikov, ktoré vyvíjajú a uvádzajú na trh nové produkty, a s rozšíreným používaním digitálnych nástrojov medzi obyvateľstvom. Okrem toho zvyšovanie výdavkov na výskum a vývoj, pre ktoré vláda stanovila cieľ na úrovni 4 % HDP do roku 2030, a priaznivé podnikateľské prostredie pomáhajú podnecovať inovácie. Napriek tejto vysokej inovačnej výkonnosti produktivita v poslednom desaťročí stagnovala, čiastočne v dôsledku predchádzajúceho vývoja, ako je napríklad úpadok odvetvia elektroniky na začiatku druhého desaťročia 21. storočia. Okrem toho najproduktívnejšie podniky nie sú dostatočne veľké na to, aby zvýšili celkovú produktivitu. V posledných rokoch sa znížil počet spoločností spolupracujúcich s vysokoškolskými inštitúciami alebo výskumnými ústavmi, čo pravdepodobne brzdí komercializáciu inovácií. Okrem toho výsledky výskumu často zostávajú len v rámci univerzít, pretože výskumným pracovníkom chýbajú podnikateľské zručnosti a poradenstvo, aby svoje zistenia premenili na produkty, ktoré možno uviesť na trh. Preto by bolo prospešné zdvojnásobiť úsilie pri dosahovaní cieľa v oblasti výskumu a vývoja do roku 2030, aby sa poskytli ďalšie stimuly pre spoluprácu medzi akademickou obcou a podnikmi a podporili výskumní pracovníci pri získavaní podnikateľských zručností, čím by sa zlepšila komercializácia inovácií.

(27) Fínsko má dostatok čistej a lacnej energie. Mohlo by to predstavovať významnú konkurenčnú výhodu pre priemysel, ktorý v roku 2023 spotreboval 44 % celkovej konečnej spotreby energie vo Fínsku. Táto výhoda by sa mala plne využiť ďalším zvýšením miery elektrifikácie a dekarbonizácie priemyslu s cieľom urýchliť znižovanie emisií skleníkových plynov z priemyslu. Očakáva sa, že prebiehajúca reforma postupov vydávania environmentálnych povolení pomôže urýchliť veľké investície do obnoviteľných zdrojov energie a dekarbonizácie.

(28) Doprava je pre Fínsko naďalej kľúčovým sektorom pri dosahovaní jeho cieľov v oblasti klímy s veľkým potenciálom ďalšieho znižovania emisií. Fínsko prostredníctvom svojho národného plánu pre dopravu bez fosílnych palív navrhlo legislatívne zmeny, systémy stimulov a investície. Zavedenie plánovaných opatrení bude kľúčom k dosiahnutiu ambicióznych cieľov krajiny. Zrýchlenie investícií v oblastiach, ako je elektrifikácia súkromných vozidiel, spojenia verejnej dopravy s cieľom znížiť závislosť od automobilov a diaľková doprava, môže poskytnúť Fínsku konkurenčnú výhodu a zároveň podporiť dekarbonizáciu sektora sociálne spravodlivým a inkluzívnym spôsobom.

(29) Konkurencieschopnosť Fínska by podporilo zvýšenie investícií do ekologických technológií vrátane veternej energie na pevnine a na mori a ekologického výskumu a vývoja. Prijatie ambiciózneho aktu o obehovom hospodárstve by mohlo pomôcť zlepšiť efektívnosť priemyslu znížením priemyselného odpadu a zvýšením miery opätovného použitia a recyklácie v priemyselných procesoch. Mohlo by to tiež pomôcť znížiť závislosť Fínska od dovážaných surovín a medziproduktov.

(30) Miera nezamestnanosti vo Fínsku sa prudko zvýšila na 8,4 % v roku 2024 zo 7,2 % v roku 2023 po dvoch po sebe nasledujúcich rokoch poklesu HDP (–1 % v roku 2023 a –0,1 % v roku 2024). Miera zamestnanosti klesla zo 78,2 % v roku 2023 na 77,0 % v roku 2024, čo ohrozuje schopnosť Fínska dosiahnuť svoj národný cieľ 80 % do roku 2030. Dňa 1. januára 2025 prevzali obce a mestské oblasti zamestnanosti zodpovednosť za organizáciu verejných služieb zamestnanosti vrátane severského modelu služieb zamestnanosti, ktorého cieľom je podporovať uchádzačov o zamestnanie prostredníctvom aktívnych politík trhu práce. Nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, t. j. neschopnosť obsadiť voľné pracovné miesta pracovníkmi, ktorí majú zručnosti požadované zamestnávateľmi, predstavuje výzvy najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti, kde sa očakáva nárast dopytu po pracovníkoch v dôsledku starnutia obyvateľstva. S nedostatkom konkrétnych požadovaných zručností v oblastiach relevantných z hľadiska zelenej transformácie sa navyše viaže riziko, že sa obmedzí pokrok, ktorý Fínsko dosahuje v oblasti plnenia svojho klimatického cieľa, ktorým je uhlíková neutralita do roku 2035. Nedostatok požadovaných zručností zároveň ohrozuje konkurencieschopnosť Fínska a jeho dlhodobý rast. V roku 2024 predstavovala miera dosiahnutého terciárneho vzdelania vo Fínsku 39,1 %, čo je pod priemerom EÚ na úrovni 44,2 %, cieľom EÚ na úrovni 45 % a ďaleko za ambíciou Fínska dosiahnuť do roku 2030 úroveň 50 %. Zvýšenie počtu absolventov terciárneho vzdelávania a rozšírenie ponuky vysokoškolského vzdelávania úzko prepojenej s dopytom na trhu práce majú zásadný význam pre dlhodobé riešenie nedostatku požadovaných zručností.

(31) Vo Fínsku sa podiel ľudí, ktorí uvádzajú neuspokojené potreby lekárskej starostlivosti, zvýšil zo 7,9 % v roku 2023 na 8,5 % v roku 2024 a bol výrazne nad priemerom EÚ na úrovni 2,5 %. Fínsky sociálny systém a systém zdravotnej starostlivosti bol v roku 2023 zásadne zreštrukturalizovaný vytvorením „okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života“, ktoré sú zodpovedné za organizovanie sociálnych, zdravotníckych a záchranných služieb na regionálnej úrovni. Dva roky po ich vytvorení sú okresy poskytujúce služby na zlepšenie kvality života v rôznych štádiách vykonávania, čo sa prejavuje regionálnymi rozdielmi v prístupe k sociálnym službám, zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti. V rokoch 2023 a 2024 bol rozpočet v okresoch poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života výrazne prekročený v dôsledku inflácie, pretrvávajúcej neefektívnosti, rastúceho dopytu zo strany starnúceho obyvateľstva a nedostatku pracovných síl, a preto bolo potrebné využívať poskytovateľov zo súkromného sektora. Očakáva sa, že vďaka prísnejšiemu finančnému riadeniu, rozšírenému využívaniu digitálnych služieb a zlepšeniu údajov na účely rozhodovania sa zvýši produktivita a efektívnosť. Zabezpečenie, aby sa reformou zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb zlepšila nákladová efektívnosť a zároveň zaručil prístup a kvalita, bude mať zásadný význam pre zaistenie udržateľnosti sociálnych a zdravotníckych služieb z dlhodobého hľadiska.

(32) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2025 odporučila, aby členské štáty eurozóny prijali opatrenia na plnenie odporúčania

o hospodárskej politike eurozóny na rok 2025, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Fínska odporúčania 2, 3, 4 a 5 pomáhajú pri plnení prvého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa konkurencieschopnosti, zatiaľ čo odporúčania 1, 4 a 5 napomáhajú plneniu druhého odporúčania pre eurozónu týkajúceho sa odolnosti a odporúčanie 1 pomáha plniť tretie odporúčanie pre eurozónu týkajúce sa makroekonomickej a finančnej stability stanovené v odporúčaní na rok 2025.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Fínsko v rokoch 2025 a 2026 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Posilniť celkové výdavky na obranu a pripravenosť v súlade so závermi Európskej rady zo 6. marca 2025. Dodržiavať maximálne miery rastu čistých výdavkov, ktoré odporučila Rada 21. januára 2025, a zároveň využiť povolenie podľa národnej únikovej doložky na vyššie výdavky na obranu. Vykonať súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, v súlade s odporúčaním Rady z 21. januára 2025. Zlepšiť efektívnosť verejných výdavkov zohľadnením výsledkov preskúmania výdavkov. Pokračovať v reforme systému sociálneho zabezpečenia s cieľom zvýšiť účinnosť systému sociálnych dávok, zlepšiť motiváciu pracovať a podporovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií a zároveň riešiť potreby zraniteľných skupín.

2. Vzhľadom na uplatniteľné lehoty na včasné dokončenie reforiem a investícií podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 zabezpečiť účinné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU. Urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti, (EFRR, FST, ESF+) v prípade potreby na základe príležitostí, ktoré ponúka preskúmanie v polovici trvania. V záujme zlepšovania konkurencieschopnosti optimálne využívať nástroje EÚ vrátane rozsahu, ktorý poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technológií pre Európu.

3. Dosiahnuť cieľ v oblasti výskumu a vývoja na úrovni 4 % do roku 2030 a zlepšiť komercializáciu inovácií i) zintenzívnením spolupráce medzi podnikmi a akademickou obcou prostredníctvom spoločných projektov medzi priemyslom a univerzitami a ii) zlepšovaním podnikateľských zručností a podporovaním výskumných pracovníkov.

4. Znížiť závislosť od fosílnych palív zvýšením verejných a súkromných investícií do dekarbonizácie priemyslu a dopravy, a to aj prostredníctvom elektrifikácie, ako aj do vývoja ekologických technológií.

5. Posilniť aktívne politiky trhu práce pre všetkých a riešiť nedostatok požadovaných zručností tak, že dôjde k rekvalifikácii a zvyšovaniu úrovne zručností pracovnej sily a že sa rozšíri ponuka vysokoškolského vzdelávania, a to najmä v prípade zručností, ktoré sú na trhu práce najžiadanejšie. Zabezpečiť, aby reforma sociálnych a zdravotníckych služieb: i) zlepšila poskytovanie a nákladovú efektívnosť sociálnych a zdravotníckych služieb vrátane dlhodobej starostlivosti a prístup k nim a ii) riešila neefektívnosť.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka